

«La conscienza è avant maun, l'acziun manca però»

Avais Vus era ina giada remartgà che la quarta lingua naziunala n'era betg represchentada en ina communicaziun uffiziala? Per cumbatter quest problem ha la Pro Svizra Rumantscha lantschè il project «reclamaziun.ch» l'entschatta 2021. La FMR ha vulì savair tge bilantscha che l'uniun fa suenter in onn.

LAURA SCHÜTZ/FMR

L'idea da la suprastanza da la Pro Svizra Rumantscha era d'envidar commembers e commembras da la trametter exempels da communicaziuns tudestgas. L'uniun vuleva lura responder a quellas e quels che n'avevan betg duvrà il rumantsch. «Igl è impurtant da mantegnair la preschientscha dal rumantsch», declera *Barbla Etter*, copresidenta da la PSR. La lescha da linguas chantunala duaja vegnir resguardada, cunquai che las autoritads uffizialas sajan in exempel per ils burgais e las burgaisas.

Newsletters e prospects ornitologics

Barbla Etter raquinta che l'uniun haja survegnì radund in tozzel annunzias, per exempel pertutgant tavlas da via. Sin intginas reclamaziuns haja l'uniun reagì punctualmain e dumandà suenter il motiv, quai cunzunt tar uffizis chantunals che fissan tenor la lescha da linguas chantunala obligads da duvrar il rumantsch. «Nus avain constatà che las autoritads fissan conscientas da l'impurtanza d'utilisar il rumantsch, ma n'han betg avunda resursas», concluda Barbla Etter.

L'uniun haja era survegnì resuns concernent organisaziuns che na fissan betg obligadas d'applicar il rumantsch, ma da las qualas la gliued giavischass che la lingua vegniss resguardada. Quai perquai che las organisaziuns han in caracter naziunal u èn era responsablas per ina regiun rumantscha. Barbla Etter numna exempels d'inscripziuns en ils novs trens da la Viafier retica, d'in newsletter da l'investgieu da Cuir e da prospects da la Staziun ornitologica svizra da Sempach.

Plans per il futur

«Il project vegn era ad exister en l'avegnir», accentuescha Barbla Etter. L'uniun ha planisà

Tar ils trens da la Viafier retica na datti nagina «fermada sin dumonda».

FOTOS MAD

In exempel positiv: Per l'emprima giada è il rumantsch represchentà sin ils outfits dals olimponics.

d'era scriver ad intginas organisaziuns che na fissan betg exnum obligadas da duvrar il rumantsch. Plinavant vul la PSR s'annunziar tar tut ils departaments dal chantun Grischun e tar il Post spezialisà da plurilinguitad per als far attent al problem. «Nus vulain en emprima lin-

«Il project reclamaziun.ch vegn era ad exister en l'avegnir»

Barbla Etter, copresidenta da la Pro Svizra Rumantscha

gia surtut ans drizzar al Grischun, cunquai che la lescha da linguas vala en e per il chantun Grischun», declera Barbla Etter.

Plinavant vul l'uniun era animar auters ed autras da daventar activs/as. Quai vul ella far cun metter a disposiziun dus models da brev: ina en furma d'ina animaziun da duvrar il rumantsch, l'autra en furma d'in avis pertutgant in'obligaziun da duvrar la lingua.

Cumbatter per la preschientscha dal rumantsch vegn pia era ad esser vinavant in tema. Ils resultats da las stentas sa vegnan a musar cun il temp.